

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componentă:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor

Judecând recursurile ordinare declarate de către inculpatul Bleah Constantin și de avocatul Nichifor Eugeniu în numele acestuia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 11 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bleah Constantin Xxxxx, născut la
xxxxx, originar r-nul Xxxxx, dom. or.
Xxxxx, str. Xxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 29.06.2016 – 11.04.2017;

Instanța de apel: 14.06.2017 – 30.01.2018;

Instanța de recurs: 04.06.2018 – 02.10.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 11 aprilie 2017, procesul penal privind învinuirea lui Bleah Constantin și Erhan Alexandru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

1.1. Potrivit sentinței s-a constatat că, Bleah Constantin, activând în calitate de șef adjunct al secției investigații infracțiuni a IP Hîncești al IGP a MAI, fiind audiat în calitate de martor în dosarul penal nr. 173/2014 de învinuire a lui Ghindă Petru, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, a prezentat cu bună știință declarații mincinoase în următoarele circumstanțe:

La 20 noiembrie 2013, Bleah Constantin fiind audiat în calitate de martor pe cauza penală nr. 2009978264 a declarat că nu cunoștea cu cine, când și în ce circumstanțe a fost audiat Zotea Petru, la fel nu cunoaște care acțiuni procesuale și cu cine anume a efectuat Ghindă Petru până a se deplasa în s. Mingir.

La fel, a declarat că nu își amintește cu cine din colaboratorii secției s-a deplasat în după amiază aceleiași zile la reținerea în flagrant. Circumstanțele reținerii exact nu-și amintește, dacă s-au aplicat careva mijloace speciale la reținere în flagrant a lui Bordei Vasile nu își amintește.

Astfel, în cadrul audierii din 19 aprilie 2012, Bleah Constantin a declarat că Zotea Petru s-a prezentat la Comisariatul de poliție Hîncești la 03.12.2009, unde s-a plâns pe acțiunile lui Bordei Vasile, deoarece exact nu își aminte toate circumstanțele cazului, însă după prezentarea raportului din 03.12.2012, rezultă că informația a parvenit din alte surse, care anume exact, nu-și amintește, posibil de la cineva din locuitorii s. Mingir.

Totodată, fiind audiat în ședința de judecată, în procesul reprezentării acuzării de stat în Judecătoria Hîncești, în dosarul penal nr.173/2014, Bleah Constantin nu și-a menținut declarațiile date la urmărirea penală și a declarat, că informația inclusă în raportul său a parvenit de la locuitorii s.Mingir, Țurcanu Nica și Grițuc Gheorghe.

Pe parcursul zilei, la Inspectorat a venit Zotea Petru, s-a discutat cu dânsul și el a confirmat că într-adevăr se cerea suma de bani. Apoi a fost predat ofițerului de urmărire penală pentru a efectua careva acțiuni. S-a format grupul operativ în componența: Alerguș Alexandru, Ureche Alexandru.

După ce s-a apropiat de Bordei Vasile ofițerul de urmărire penală i-a explicat în ce este învinuit și i-a fost propus să dea banii. Bordei Vasile a scos banii și i-a predat benevol.

La fața locului, inculpatului nu i-au aplicat cătușele, percheziția corporală nu a fost efectuată, iar persoana nu a fost reținută.

Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 27.02.2015, instanța de judecată a constatat că lui Bordei Vasile i-au fost aplicate cătușele, acesta a fost reținut și percheziționat deoarece probele cercetate de instanța de judecată denotă contrariul.

Astfel, Bleah Constantin, având calitate de martor în procesul reprezentării acuzării de stat în Judecătoria Hîncești, în dosarul penal nr. 173/2014, de învinuire a lui Ghindă Petru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, a prezentat cu bună știință declarații mincinoase în cadrul judecării cauzei în instanța de judecată, prin ce a comis infracțiunea prevăzută de art.312 alin.(1) din Codul penal.

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, Bleah Constantin și avocatul Nichifor Eugeniu în interesele inculpatului Bleah Constantin, inculpatul Alexandru Erhan și avocatul acestuia Macar Alexandru au atacat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea sentinței de achitare.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.01.2018, apelurile inculpatului Bleah Constantin, a apărătorului Nichifor

Eugeniu în interesele inculpatului Bleah Constantin, a inculpatului Erhan Alexandru și a apărătorului său Macar Alexandru, au fost respinse ca nefondate.

3.1. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații Bleah Constantin și Erhan Alexandru au săvârșit infracțiunea imputată lor. Aceste circumstanțe au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectând-se prevederile art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Analizând ansamblul de probe administrate în cauză, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpaților Bleah Constantin și Erhan Alexandru corect au fost încadrate în baza art. 312 alin. (1) Cod penal – după semne calificative: prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase în cadrul judecării cauzei în instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților.

Totodată, instanța de apel a reținut prevederile art.332 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, în cazul când pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1, 2, 4, 5, precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Prin urmare, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a conchis că, infracțiunea prevăzută la art.312 alin.(1) Cod penal este o infracțiune ușoară, comisă de către Bleah Constantin și Erhan Alexandru, la 20.11.2013 și respectiv la 15.09.2014, iar de la comiterea acțiunilor infracționale, termenul de 2 ani a expirat.

4. Hotărârile în privința inculpatului Erhan Alexandru nu se contestă.

4.1. Împotriva hotărârilor instanțelor de fond, recurs ordinar în termen a declarat:

- inculpatul Constantin Bleah, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acestora, pronunțarea unei noi hotărâri prin care acesta să fie achitat pe motiv că nu a comis fapta infracțională, iar în acțiunile acestuia nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii imputate, solicită încetarea procesului pe motive de reabilitare, invocând ca temei, existența circumstanțelor care condiționează sau, după caz, exclud urmărirea penală.

Mai invocă recurentul, că:

- instanța de apel nu s-a expus în privința calificării infracțiunii și existenței faptei ilicite la momentul producerii a acesteia, la momentul pronunțării instanței de fond, la momentul pronunțării deciziei de către instanța de apel;

- învinuirea înaintată este una neclară și incertă, preluată fără rezerve de instanțele judecătorești;

- ambele instanțe au neglijat motivul invocat privind necesitatea încetării procesului penal, ca rezultat al încălcării termenului de 3 luni de menținere a lui Bleah Constantin în calitatea de bănuț.

- acuzarea nu a prezentat nici o probă, care să demonstreze comiterea de către inculpat a faptei incriminate.

- avocatul inculpatului Bleah Constantin, Eugeniu Nichifor, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei și sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Constantin Bleah să fie achitat.

În motivarea cererii de recurs, avocatul invocă că:

- învinuirea este una incompletă și neclară, iar acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele unei infracțiuni prevăzute de art.312 Cod Penal;

- partea acuzării nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra faptul că, inculpatul a făcut declarații mincinoase și cu intenție directă. Or, inculpatul nu a ascuns nimic și a povestit ceea ce cunoaște și despre ce a fost întrebat;

- una din probele menționate atât în rechizitoriu, cât și în învinuire nu a fost pusă la dispoziția instanței;

- instanța de fond în sentința s-a bazat doar pe presupuneri, însă, sentința nu poate fi bazată pe presupuneri, dar din potrivă pe probe concludente și pertinente examinate de către instanța.

5. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurenții în recurs au invocat ca temeiuri de casare a hotărârilor judecătorești pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, considerând că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal, solicitând să fie achitat.

Instanța de recurs, referitor la invocarea pretensei erori prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, relevă că *in stricto senso* prevederile respective și anume, atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

La acest capitol, făcând o analiză a criticilor expuse în recursul declarat de către avocat în numele inculpatului în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și motivat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestora, precum și motivele adoptării respectivei soluții, concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei imputate, concluzii descrise detaliat la pct. 8-26 a deciziei instanței de apel.

Astfel, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanțelor ierarhic inferioare, Colegiul penal lărgit însușește argumentele enumerate în hotărârile contestate, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct. 37 că art. 6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei.

În continuare, nu se rețin de instanța de recurs nici cele specificate de recurent, precum că, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, deoarece așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel la adoptarea hotărârii, a respectat prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat și adoptarea soluției atacate din prezenta decizie.

Mai mult, Colegiul menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiza și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută pe baza probatoriului verificat și a concluzionat corect ca acesta se circumscrie încadrării juridice în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia Bleah Constantin a fost condamnat.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul au

confirmat vinovăția inculpatului Bleah Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probatoriului administrat și conform materialelor din dosar și just a conchis de a menține concluzia primei instanțe. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, aceasta fiind legală și întemeiată, cu specificarea motivelor pe care a fost întemeiată soluția adoptată.

De asemenea, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurenților, precum că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, din considerentul că inculpatul Bleah Constantin nu a avut intenția directă de a da declarații mincinoase, ceea ce este un component obligatoriu al laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal, adică făptuitorul trebuie să manifeste o bună știință la săvârșirea unei asemenea infracțiuni, că el are certitudinea că prezintă o declarație mincinoasă. Or, din probatoriul cercetat în prima instanță, verificat în apel rezultă cu certitudine, că Bleah Constantin, având calitate de martor în procesul judecării cauzei penale de învinuire a lui Ghindă Petru, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în Judecătoria Hîncești, a prezentat cu bună știință declarații mincinoase, prin ce a comis infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (1) din Codul penal.

Probele de către instanțele de fond au fost apreciate în conformitate cu dispozițiile art. 101 Cod procedură penală, iar argumentele recurenților privind lipsa probelor ce demonstrează învinuirea, lipsa laturii subiective, intenției de a comite infracțiunea, neclaritatea învinuirii sunt lipsite de temei, fiind nefondate.

Astfel, la pct. 21-28 din decizie, instanța de apel și-a argumentat întemeiat soluția respingerii argumentelor apărării în vederea achitării inculpatului, apreciind critic și declarațiile inculpatului, precum că *"el nu a dat declarații mincinoase, ci a comunicat aceleași circumstanțe, doar că în interpretări diferite"*, motivare, care este legală și argumentată.

Prin urmare, la caz s-a dovedit indubitabil vinovăția lui Bleah Constantin în săvârșirea infracțiunii de care a fost recunoscut vinovat, astfel este corectă situația de fapt stabilită de către instanțele de fond, precum și calificarea infracțiunii reținute în sarcina inculpatului, după semnele componenței prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de

drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei recurate.

De asemenea, instanța de recurs reține că referirea recurentului la temeiul prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, la fel nu poate fi reținută, deoarece acest temei poate fi invocat atunci când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauze similare. Acest temei este îndreptat spre unificarea practicii judiciare, iar la invocarea temeiului respectiv de drept, sarcina probațiunii îi revine recurentului, care prin exemple elocvente cu referire la cauze concrete, trebuie să demonstreze faptul că instanța de recurs în cauze anterioare a adoptat soluții contradictorii cu cele reținute în speța în cauză.

Astfel, Colegiul penal reține că acele cauze penale, la care a făcut referire recurentul în recurs, nr. 1ra-903/13 din 26.11.2013 (Ternovski A.), nu au aplicabilitate la caz, deoarece nu sânt similare speței date, or în acel caz s-a constatat faptul că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatului, care a fost anterior achitat de instanța de fond, totodată în cazul la care se face referință, instanța de apel a decis din start să judece apelul procurorului după alte reguli decât cea stipulată în art. 419 Cod de procedură penală, lipsindu-se, astfel, de suportul legal pentru adoptarea unei soluții de condamnare a inculpatului după achitarea lui de către instanța de fond. Mai mult, în cazul 1ra-903/13 s-a constatat, în descriptivul deciziei contestate lipsește încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar celelalte constatări nu sunt tangențiale circumstanțelor din speță.

De asemenea, instanța de recurs reține că apărarea face trimitere și la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală – persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal lărgit constată că acesta nu și-a găsit confirmare. Mai mult, se constată că instanțele ierarhic inferioare corect au reținut temei de încetare a procesului – intervenirea termenului de prescripție, iar argumentul precum că inculpatul a fost deținut în statutul de bănuít o perioadă mai mare decât prevăzută de legea, Colegiul lărgit statuează, că, acest argument corect a fost dezbătut de către instanțele ierarhic inferioare, care au stabilit că, prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 10.04.2015 s-a dispus inter alia, începerea urmăririi penale pe fapt de declarații mincinoase, infracțiune

prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod penal, iar prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț din 19 mai 2016, Bleah Constantin a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, iar la data de 21.06.2016 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Bleah Constantin. Prin urmare, instanța de fond a concluzionat privind respectarea termenului prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală, din care considerente, a respins demersul apărării privind încetarea procesului.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care face referire în recursurile declarate, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit va respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate, cu menținerea deciziei atacate.

6. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Bleah Constantin și de avocatul Nichifor Eugeniu în numele acestuia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Bleah Constantin**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **01 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor